O‘zbekiston Respublikasi
Sog‘liqni Saqlash vazirining
2025 yil “15” sentabrdagi
287-son buyrug‘iga
3-Ilova

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG‘LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

RESPUBLIKA IXTISOSLASHTIRILGAN DERMATOVENEROLOGIYA VA KOSMETOLOGIYA ILMIY-AMALIY TIBBIYOT MARKAZI

«ZAXM»
NOZOLOGIYASI BO‘YICHA MILLIY KLINIK STANDARTI

TOSHKENT 2025

“TASDIQLAYMAN”
O‘zR SSV “RIDVvaKIATM” DM
direktori v.b. Sabirov U.Yu.
_____
«____» _____ 2025 yil.

«ZAXM»
NOZOLOGIYASI BO‘YICHA MILLIY KLINIK STANDARTI

TOSHKENT 2025

«ZAXM»
NOZOLOGIYASI BO‘YICHA MILLIY KLINIK STANDARTI

TOSHKENT 2025

ZAXM NOZOLOGIYASI BO‘YICHA MILLIY KLINIK STANDARTI

TASHXISLASH VA DAVOLASHGA JALB ETILADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

XKT-10 bo‘yicha kodlanishi: Nozologik nomlanishi:	**XKT-11 bo‘yicha kodlanishi: Nozologik nomlanishi:**	**Nozologiya bo‘yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar**		**Nozologiya bo‘yicha statsionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar**	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo‘shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo‘shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
A50.0 Tug‘ma zaxm	1A90. Tug‘ma zaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A50.1 Simptomlar bilan kechuvchi erta tug’ma zaxm	1A90.0 Simptomlar bilan kechuvchi erta tug’ma zaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A50.2 Erta yashirin tug‘ma zaxm	1A90.1 Erta yashirin tug‘ma zaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A50.3 Aniqlanmagan erta tug‘ma zaxm	1A90.Z Aniqlannmagan kechki tug’ma zaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr olog
A50.4 Kechki tug‘ma neyrozaxm (yuvenil neyrozaxm)	1A90.3 Kechki tug’ma neyrozaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A50.5 Simptomlar bilan kechuvchi	1A90.4 Simptomlar bilan kechuvchi	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog

kechki tug‘ma zaxmning boshqa shakllari	tug’ma kechki zaxm		- Okulist - Pediatr		- Okulist - Pediatr
A50.6 Kechki yashirin tug‘ma zaxm	1A90.5 Kechki yashirin tug’ma zaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A50.7 Aniqlanmagan kechki tug‘ma zaxm	1A90.Z Aniqlannmagan kechki tug’ma zaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A50.9 Aniqlanmagan kechki tug‘ma zaxm	1A90.Z Aniqlannmagan kechki tug’ma zaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A51.0 Jinsiy a'zolar birlamchi zaxmi. Sifilik shankr	1A91.0 Jinsiy a’zolar birlamchi zaxmi	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A51.1 Anal soha birlamchi zaxmi	1A91.1 Anal soxa birlamchi zaxmi	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A51.2 Boshqa lokalizatsiyali birlamchi zaxm	1A91.2 Boshqa a’zolar birlamchi zaxmi	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A51.3 Teri va shilliq qavatlar ikkilamchi zaxmi	1A91.3 Teri va shilliq qavatlar ikkilamchi zaxmi	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A51.4 Ikkilamchi zaxmning boshqa shakllari	1A91.4 Ikkilamchi zaxmning boshqa shakllari	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist

			- Pediatr		- Pediatr
A51.5 Erta yashirin zaxm	1A91.5 Erta yashirin zaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A51.9 Erta aniqlanmagan zaxm	1A91.Z Erta aniqlanmagan zaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A52.0 Yurak-qon tomir tizimi zaxmi	1A92.1 Yarak-qon tomir tizimi kechki zaxmi	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A52.1 Simptomli neyrozaxm	1A92.2 Simptomlar bilan kechuvchi boshqa a’zolar kechki zaxmi	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A52.2 Asimptom neyrozaxm	1A92.00 Asimptom neyrozaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A52.3 Aniqlanmagan neyrozaxm	1A92.0Z Aniqlanmagan neyrozaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A52.7 Kechki zaxmning boshqa belgilari	1A92.01 Kechki simptomli neyrozaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A52.8 Kechki yashirin zaxm	1A93 Kechki yashirin zaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist

			- Pediatr		- Pediatr
A52.9 Aniqlanmagan kechki zaxm	1A92.Z Aniqlanmagan kechki zaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A53.0 Erta ili kechkiligi aniqlanmagan yashirin zaxm.	1A93.0 Erta yoki kechligi aniqlanmagan yashirin zaxm.	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr
A53.9 Aniqlanmagan zaxm	1A.9Z Aniqlanmagan zaxm	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr	- Dermatovenerolog	- Ginekolog - Nevrolog - Okulist - Pediatr

ZAXM NOZOLOGIYASI BO‘YICHA REJALI TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITASIYA VA DISPANSERIZASIYA TADBIRLARI

Diagnostik tadbirlar	**Tibbiy xizmatlar nomi**	**Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha**					**Xizmat ko‘rsatish ili tekshiruvni**	**Davolash muddati**
		Ambulator yordam		**Stasionar yordam**				
		OSHP/OP	**KTMP**	**Tuman**	**Viloyat**	**Respublika**		

				(shahar) shifoxonalari	**darajasidagi tibbiyot muassasalari**	**darajasidagi tibbiyot muassasalari**	**o‘tkazish minimal soni**	
Asosiy mutaxasis (vrach) konsultant	1. Shikoyatlari va anamnezini yig‘ish	+	+	+	+	+	Har davodan oldin va ko‘rsatma asosida	10-28 kun
	2. Ob'ektiv tekshirish	+	+	+	+	+	Har davodan oldin va ko‘rsatma asosida	
	3. Fizikal va klinik tekshiruvlar			+	+	+	Har davodan oldin va ko‘rsatma asosida	
	4. Shifokorning kundalik kuzatuvi, muolajalar va bemorni qo‘llab-quvvatlovchi ko‘rigi			+	+	+	Har kuni bemor bo‘limdan ketgancha	
Izoh:								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo‘shimcha)	1. Shikoyatlari va anamnezini yig‘ish	+	+	+	+	+	Ko‘rsatmaga asosan	10-28 kun
	2. Ob'ektiv ko‘rik	+	+	+	+	+	Ko‘rsatmaga asosan	
	3. Fizikal va klinik tekshiruvlar	+	+	+	+	+	Ko‘rsatmaga asosan	
Izoh: agar bemorda qo‘shimcha boshqa yoki hamroh kasalliklar mavjud bo‘lsa, ko‘rsatmalarga ko‘ra, u milliy klinik protokolda ko‘rsatilgan tor doiradagi boshqa tegishli mutaxassislar tomonidan tekshirilishi kerak; agar asoratlar aniqlansa, shuningdek jarrohlik aralashuvi ko‘rsatilgan hollarda, jarrohning shoshilinch maslahati amalga oshiriladi va bemorning ahvoliga qarab, ular stasionar davolanishga yuboriladi.								
Asosiy laborator tekshiruvlar	1. Umumiy qon taxlili	+	+	+	+	+	Boshlanishidan oldin va ko‘rsatmaga asosan	10-28 kun

	2. IFA yoki ekspress usulda OIV ½ antitelolariga tekshirish	+	+	+	+	+	Boshlanishidan oldin va ko‘rsatmaga asosan	
	3. Zaxm uchun skrining (saralash) testlari (ulardan biri: KSR, RMP, RPR, IXA, RPGA-sifatli, IFA)			+	+	+	Boshlanishidan oldin va ko‘rsatmaga asosan	
	4. Boshqa JAOYuIga mikroskopik, kultural yoki PZR va boshqa tekshiruvlar			+	+	+	Boshlanishidan oldin va ko‘rsatmaga asosan	
Qo‘shimcha laborator tekshiruvlar	1. Umumiy siydik taxlili	+	+	+	+	+	Ko‘rsatmaga asosan	10-15 kun
	2. Umumiy najas taxlili	+	+	+	+	+	Ko‘rsatmaga asosan	
	3. Kompleks biokimyoviy tekshiruvlar			+	+	+	Ko‘rsatmaga asosan	
	4. Zaxmga tasdiqlovchi testlar (beshtadan ikkitasi (IXA, RPGA-miqdoriy), IFA (IgM va summar antitelolar), Immunoblot IgM, G RIF (200, abs, S).			+	+	+	Ko‘rsatmaga asosan	
	5. IXLA (immunoxemilyuminissent taxlil)			+	+	+	Ko‘rsatmaga asosan	
	6. Gepatit S va HBsAg ga tekshirish			+	+	+	Ko‘rsatmaga asosan	
Izoh:								
Qo`shimcha instrumental	1. Ichki a'zolarni UTT tekshiruvi	+	+	+	+	+	Boshlanishidan oldin va	10-15kun

tekshiruvlar							ko‘rsatmaga asosan	
Izoh: Bemorni konsultasiya qilishda yondosh kasalliklari aniqlangansa, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib mavjud instrumental diagnostik tekshiruvlari o‘tkaziladi. Terapiya vaqti kasallikning og‘irligiga va terapiya samaradorligiga qarab farq qilishi mumkin.								
***STASIONAR DAVOGA KO‘RSATMA:** **- og‘ir kechishidagi kasallik holatidagi bemorlar** **- kasallikning asoratli shakllari bo‘lgan bemorlar** **- kasallikning keng tarqalgan, umumlashtirilgan shakllari bo‘lgan bemorlar**								

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davo)		**Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha**					**O‘rtacha sutkalik dozirovkasi**	**Bir kurslik dozirovka**
		Ambulator yordam		**Stasionar yordam**				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	**Dori-vositaning dozirovkasi va qo‘llanilishi**	**OSHP/OP**	**KTMP**	**Tuman (shahar) shifoxonalari**	**Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari**	**Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari**		
Benzatin benzilpenisillin (dyurant);	**- Birlamchi zaxm** 2,4 mln. TBdan m/o har 7 kunda, kursga 3 in'eksiya			+	+	+	2,4 mln TB	7,2 mln. TB
	- **ikkilamchi zaxm** 2,4 mln. TBdan m/o har 7 kunda, kursga 6 in'eksiya			+	+	+	2,4 mln TB	14,4 mln. TB
Benzilpenisillin (benzilpenisillin natriyli tuzi)	**- birlamchi zaxm** 1 mln. TBdan har 4 soatda (6 mahal sutkasiga) m/o, davomiyligi 14 sutka.			+	+	+	6 mln.TB	84 mln.TB
	- **ikkilamchi zaxm** 1 mln. TBdan har 4 soatda			+	+	+	6 mln. TB	168 mln. TB

	(6 mahal sutkasiga) m/o, davomiyligi 28 sutka. - **erta yashirin zaxm** 1 mln. TBdan har 4 soatda (6 mahal sutkasiga) m/o, davomiyligi 28 sutka. **- uchlamchi zaxm, kechki yashirin zaxm, aniqlanmagan zaxm** 1 mln.TBdan har 4 soatda (6 mahal sutkasiga) m/o, davomiyligi 28 sutka, 2 xaftadan keyin – ikkinchi davo kurs benzilpenisillin bilan xuddi shu dozada davomiyligi 14 sutka. **- erta visseral zaxm** 1 mln. TBdan har 4 soatda (6 mahal sutkasiga) m/o, davomiyligi 28 sutka **- kechki visseral zaxm; kardiovaskulyar zaxm** 1 mln. ED har 4 soatda (6 mahal sutkasiga) m/o, davomiyligi 28 sutka, 2 xaftadan so‘ng – ikkinchi davo kursi benzilpenisillin bilan xuddi shu dozada davomiyligi 14 sutka.			+ + + +	+ + + +	+ + + +	6 mln. TB 6 mln. ED 6 mln. TB 6 mln. TB	168 mln. TB 168 mln. ED + 84 mln. ED 168 mln. TB 168 mln. TB + 84 mln. TB

	-**erta neyrozaxm** 12 mln. TBdan 2 mahal sutkasiga v/i tomchilab davomiyligi 20 sutka. **yoki** 4 mln. TBdan 6 mahal sutkasiga v/i ga davomiyligi 20 sutka. - **kechki neyrozaxm** 12 mln. TBdan 2 mahal sutkasiga v/i tomchilab davomiyligi 20 sutka. 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi. **yoki** 4 mln TBdan 6 mahal sutkasiga v/i ga davomiyligi 20 sutka. 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi. - **erta tug‘ma zaxm** 1 oygacha bo‘lgan bolalar 1 – 100 000 TB/kg sutkasiga, 4 ta in'eksiyaga bo‘linadi (har 6 soatda),				+	+	24 mln. TB	480 mln. TB
					+	+	24 mln. TB	480 mln. TB
					+	+	24 mln. TB	480 mln. TB+ 480 mln. TB
					+	+	24 mln. TB	480 mln. TB
					+	+	doza individual tanlanadi	doza individual tanlanadi

	m/o 28 sutka; 1 dan 6 oygacha – 100 000 TB/kg sutkasiga, 6 in'eksiyaga bo‘linadi (har 4 soatda), m/o 28 sutka; 6 dan 12 oygacha – 75 000 TB/kg sutkasiga 6 ta in'eksiyaga bo‘linadi (har 4 soatda) m/o 28 sutka; 1 yoshdan katta bolalar – 50 000 TB/kg 6 ta in'eksiyaga bo‘linadi (har 4 soatda) m/o, 28 sutka - **kechki tug‘ma zaxm** 50 000 TB/kg sutkasiga, 6 ta in'eksiyaga bo‘linadi (har 4 soatda) m/o 28 sutka; 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi 14 sutka.				+	+	doza individual tanlanadi	doza individual tanlanadi

Benzilpenisillin (benzilpenisillin novokainli tuzi)	**- birlamchi zaxm** 600.000 TB dan m/o ga 2 mahal sutkasiga, 14 kun			+	+	+	1,2 mln. TB	16,8 mln. TB
	- **ikkilamchi zaxm** 600.000 TB dan m/o ga 2 mahal sutkasiga, 28 kun			+	+	+	1,2 mln. TB	33,6 mln. TB
	- erta yashirin zaxm 600.000 TB dan m/o ga 2 mahal sutkasiga, 28 kun			+	+	+	1,2 mln. TB	33,6 mln. TB
	- uchlamchi zaxm, kechki yashirin zaxm, yashirin aniqlanmagan zaxm 600.000 TB dan m/o ga 2 mahal sutkasiga, 28 kun 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi 14 sutka.				+	+	1,2 mln. TB	33,6 mln. TB+ 16,8 mln. TB
	- erta visseral zaxm 600.000 TB dan m/o ga 2 mahal sutkasiga, 28 kun				+	+	1,2 mln. TB	33,6 mln. TB
	- kechki visseral zaxm; kardiovaskulyar zaxm 600.000 TB dan m/o ga 2 mahal sutkasiga, 28 kun 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi 14 sutka.				+	+	1,2 mln. TB	33,6 mln. TB+ 16,8 mln. TB

	- erta tug‘ma zaxm 50 000 TB/kg sutkasiga, 2 ta in'eksiyaga bo‘linadi (har 12 soatda) m/o davomiyligi 28 sutka **- kechki tug‘ma zaxm** 50 000 TB/kg sutkasiga, 2 ta in'eksiyaga bo‘linadi (har 12 soatda) m/o davomiyligi 28 sutka; 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi 14 sutka.				+ +	+ +	doza individual tanlanadi doza individual tanlanadi	doza individual tanlanadi doza individual tanlanadi
Ampisillin yoki oksasillin	**- birlamchi zaxm** 1 mln. TB dan 4 mahal sutkasiga (har 6 soatda) m/o davomiyligi 20 sutka. - **ikkilamchi zaxm** 1 mln. TB dan 4 mahal sutkasiga (har 6 soatda) m/o davomiyligi 28 sutka. **- erta yashirin zaxm** 1 mln. TB dan 4 mahal sutkasiga (har 6 soatda) m/o davomiyligi 28 sutka. **- uchlamchi zaxm, kechki yashirin zaxm,**				+ + +	+ + +	4 mln. TB 4 mln. TB 4 mln. TB	80 mln. TB 112 mln. TB 112 mln. TB+ 56 mln. TB

	yashirin aniqlanmagan zaxm 1 mln. TB dan 4 mahal sutkasiga (har 6 soatda) m/o davomiyligi 28 sutka. 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi 14 sutka. **- erta va kechki visseral zaxm; kardiovaskulyar zaxm** 1 mln. TB dan 4 mahal sutkasiga (har 6 soatda) m/o davomiyligi 28 sutka. 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi 14 sutka. -**erta va kechki neyrozaxm** 1 mln. TB dan 4 mahal sutkasiga (har 6 soatda) m/o davomiyligi 28 sutka. 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi 14 sutka.				+ + +	+ + +	4 mln. TB 4 mln. TB	112 mln. TB+ 56 mln. TB 112 mln. TB+ 56 mln. TB 112 mln. TB+ 56 mln. TB
Seftriakson	**- birlamchi zaxm** 1.0 dan 1 mahal sutkasiga m/o davomiyligi 10 sutka **- ikkilamchi zaxm**			+	+	+	1,0 g	10,0 g

	1.0 dan 1 mahal sutkasiga m/o davomiyligi 20 sutka			+	+	+	1,0 g	20,0 g
	- **erta yashirin zaxm** 1.0 dan 1 mahal sutkasiga m/o davomiyligi 20 sutka			+	+	+	1,0 g	20,0 g
	- uchlamchi zaxm, kechki yashirin zaxm, yashirin aniqlanmagan zaxm 1.0 dan 1 mahal sutkasiga m/o davomiyligi 20 sutka 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi 10 sutka.				+	+	1,0 g	20,0 g+10,0 g
	-**erta va kechki visseral zaxm** 1.0 dan 1 mahal sutkasiga m/o davomiyligi 20 sutka 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi 10 sutka.				+	+	1,0 g	20,0 g+10,0 g
	-erta neyrozaxm 2,0 g dan 1 mahal sutkasiga v/i davomiyligi 20 sutka, og‘ir xolatlarda (sifilitik meningoensefalit, o‘tkir generallashgan meningit) sutkalik dozani 4 g.gacha ko‘tarish				+	+	2,0 g	40,0 dan 80,0 g.gacha

	mumkin **- kechki neyrozaxm** 2,0 g dan 1 mahal sutkasiga v/i davomiyligi 20 sutka, og‘ir xolatlarda (sifilitik meningoensefalit, o‘tkir generallashgan meningit) sutkalik dozani 4 g.gacha ko‘tarish mumkin. Ikkita davo kursini bir xil sxemada 2 xafta interval bilan olib boriladi. **- erta tug‘ma zaxm** 50 mg/kg sutkasiga 2 kiritishda, 2 oy dan 2 yoshgacha – 80 mg/kg 2 ta in'eksiyada. Davomiyligi – 28 sutka **-kechki tug‘ma zaxm** 2 yoshdan 12 yoshgacha 80 mg/ kg sutkasiga 2 kiritishda, 12 yoshdan katta bolalarga –1-2 g/sutkasiga. Manifest yoki kechki yashirin zaxmda birinchi davo kursi davomiyligi – 28 sutka; 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi 14 sutka.				+ + +	+ + +	2,0 g doza individual tanlanadi doza individual tanlanadi	40,0 dan 80,0 g.gacha doza individual tanlanadi doza individual tanlanadi

Doksisiklin	**- birlamchi zaxm** 0,1 g.dan 2 mahal sutkasiga peroral davomiyligi 20 sutka;			+	+	+	200 mg	4,0 g
	- **ikkilamchi zaxm** 0,1 g.dan 2 mahal sutkasiga peroral davomiyligi 28 sutka;			+	+	+	200 mg	5,6 g
	- **erta yashirin zaxm** 0,1 g.dan 2 mahal sutkasiga peroral davomiyligi 28 sutka;			+	+	+	200 mg	5,6 g
	- uchlamchi zaxm, kechki yashirin zaxm, yashirin aniqlanmagan zaxm 0,1 g.dan 2 mahal sutkasiga peroral davomiyligi 28 sutka;, 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi 14 sutka.				+	+	200 mg	5,6 g + 2,8 g
	-**erta va kechki visseral zaxm** 0,1 g.dan 2 mahal sutkasiga peroral davomiyligi 28 sutka;, 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi				+	+	200 mg	5,6 g + 2,8 g

	shu dozada o‘tkaziladi 14 sutka. -**erta va kechki neyrozaxm** 0,1 g.dan 2 mahal sutkasiga peroral davomiyligi 28 sutka; 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi 14 sutka.				+	+	200 mg	5,6 g + 2,8 g
Eritromisin	**- birlamchi zaxm** 0,5 g.dan 4 mahal sutkasiga peroral davomiyligi 20 sutka; - **ikkilamchi zaxm** 0,5 g.dan 4 mahal sutkasiga peroral davomiyligi 28 sutka; - **erta yashirin zaxm** 0,5 g.dan 4 mahal sutkasiga peroral davomiyligi 28 sutka; **- uchlamchi zaxm, kechki yashirin zaxm, yashirin aniqlanmagan zaxm** 0,5 g.dan 4 mahal sutkasiga peroral davomiyligi 28 sutka;			+	+	+	2,0 g	40,0 g
				+	+	+	2,0	56,0 g
				+	+	+	2,0	56,0 g
					+	+	2,0	56,0+28,0

	2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi 14 sutka. -**erta va kechki visseral zaxm** 0,5 g 4 mahala sutkasiga peroral davomiyligi 28 sutka, 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi 14 sutka. -**erta va kechki neyrozaxm** 0,5 g 4 mahala sutkasiga peroral davomiyligi 28 sutka, 2 xaftadan keyin ikkinchi davo kursi xuddi shu dozada o‘tkaziladi 14 sutka.				+ +	+ +	2,0 2,0	56,0+28,0 56,0+28,0
Eslatma: Qo‘llaniladigan dorilarning dozasi va miqdori shifokor tomonidan individual ravishda belgilanadi Terini namlovchi vositalar (yumshatuvchi moddalar), tibbiy buyumlar, biologik faol qo‘shimchalar, mikroelementlar, vitaminlar, antioksidantlar va kosmetika vositalari, agar kerak bo‘lsa, dermatologik bemorlarni davolashda, agar ular kontrendikasiyaga ega bo‘lmasa va O‘zbekiston Respublikasi hududida sertifikatlangan bo‘lsa, ishlatilishi mumkin. Tashqi va tizimli antibakterial vositalar, topikal glyukokortikosteroidlar va estrodiol preparatlarni qo‘llash klinik ehtiyojni hisobga olgan holda qat'iy ko‘rsatmalarga muvofiq amalga oshiriladi. Muayyan preparatni tanlash davolovchi shifokor tomonidan belgilanadi. Agar ma'lum bir guruhdan kerakli dori kasalxonada foydalanish uchun tasdiqlangan ro‘yxatda bo‘lmasa yoki vaqtincha mavjud bo‘lmasa, shifokor muqobil dori-darmonlarni buyurishi mumkin (turli ta'sir mexanizmlariga ega, ammo bir xil terapevtik maqsadga ega dorilar). Dori-darmonlarni tanlash klinik holatga, bemorning ahvoliga va mavjud resurslarga asoslanadi.								

Davolash tadbirlari (qo‘shimcha medikamentoz davo)		Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha					O‘rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Stasionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo‘llanilishi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Tiloron digidroxlorid	1-2 tabletkadan (250 mg) sutkasiga 1 mahal ikki kun, so‘ngra 1 tabletkadan (125 mg) kunora 2-4-xafta. Yoki remissiya davrida 0,125 g (1 tabletka) ovqatdan keyin, har xaftaning ikki kuni, Jami 5 xafta. Kurs doza 1,25 g.			+	+	+	250-500 mg	Ko‘rsatma bo‘yicha
Timopentin	In'eksiya uchun 1 ml suvda eritilgan mushak orasiga in'eksiya; • v/i tomchilab v 250 ml 0,9% in'eksion natriy xlorid eritmasida eritib vena ichiga tomchilab yuboriladi. Immunodefisit xolatlari profilaktikasi uchun 1-2 flakondan kuniga 2 mahal. Davo kurs 15-30 kun;			+	+	+	1 ml	Ko‘rsatma bo‘yicha
Askorbin kislota	5%-2,0 ml m/o, x/k, № 10 kun			+	+	+	5%-2,0	Ko‘rsatma bo‘yicha

Vitamin V-kompleks	2,0 m/o, x/k, № 10 kun			+	+	+	2,0 ml	Ko‘rsatma bo‘yicha
Sianokobalamin (Vitamin V_{12})	m/o yoki v/i 1 mg dan har kuni 1-2 xafta davomida, ushlab turuvchi doza 1-2 mg m/o yoki v/i – xaftasiga 1 mahaldan, oyiga 1 mahalgacha.			+	+	+	1 mg	Ko‘rsatma bo‘yicha
Piridoksin gidroxlorid (Vitamin V_6)	m/o, dori dozasini shifokor individual 1-2 mg/kg/sutka tayinlaydi. Davo kursi – 2 xafta.			+	+	+		Ko‘rsatma bo‘yicha
Riboflavin mononukleotid (Vitamin V_2)	Ichishga: kattalarga - 5-10 mg/sutka; bolalarga - 2-5 mg/sutka. Davo davomiyligi - 1-1.5 oy. m/o: 1 ml 1% eritmasi (0.1 g) sutkasiga 1 mahal 10-15 kun (bolalarga - 3-5 kun), keyin xaftasiga 2-3 maxal; davo kursi - 15-20 in'eksiya.			+	+	+	5-10 mg/sut	Ko‘rsatma bo‘yicha
Tiamin gidroxlorid (Vitamin V_1)	m/o (chuqur) preparatni kichik dozalardan boshlash lozim (0,5 ml 5% eritmadan ko‘p emas) yaxshi qabul qilinganda yuqori dozalarga o‘tish ruxsat etiladi. Kattalarga 25–50 mg tiamin gidroxloriddan (0,5–1 ml 5% eritma) sutkasiga 1 mahal, har kuni; bolalarga —12,5 mg (0,25			+	+	+	0,5-1 ml 5%	Ko‘rsatma bo‘yicha

	ml 5% eritmadan) dan sutkasiga 1 mahal. Davo kurs 10–30 in'eksiyani tashkil etadi.							

Eslatma: Qo‘llaniladigan dorilarning dozasi va miqdori shifokor tomonidan individual ravishda belgilanadi

Terini namlovchi vositalar (yumshatuvchi moddalar), tibbiy buyumlar, biologik faol qo‘shimchalar, mikroelementlar, vitaminlar, antioksidantlar va kosmetika vositalari, agar kerak bo‘lsa, dermatologik bemorlarni davolashda, agar ular kontrendikasiyaga ega bo‘lmasa va O‘zbekiston Respublikasi hududida sertifikatlangan bo‘lsa, ishlatilishi mumkin. Tashqi va tizimli antibakterial vositalar, topikal glyukokortikosteroidlar va estrodiol preparatlarni qo‘llash klinik ehtiyojni hisobga olgan holda qat'iy ko‘rsatmalarga muvofiq amalga oshiriladi. Muayyan preparatni tanlash davolovchi shifokor tomonidan belgilanadi. Agar ma'lum bir guruhdan kerakli dori kasalxonada foydalanish uchun tasdiqlangan ro‘yxatda bo‘lmasa yoki vaqtincha mavjud bo‘lmasa, shifokor muqobil dori-darmonlarni buyurishi mumkin (turli ta'sir mexanizmlariga ega, ammo bir xil terapevtik maqsadga ega dorilar). Dori-darmonlarni tanlash klinik holatga, bemorning ahvoliga va mavjud resurslarga asoslanadi.

(REJALI JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davo)	**Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha**				
	Ambulator yordam		**Stasionar yordam**		
Jarrohlik amaliyoti/aralashum/ouolaja nomi	**OSHP/OP**	**KTMP**	**Tuman (shahar) shifoxonalari**	**Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari**	**Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari**
1.					
2.					
Izoh:					

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	**Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha**				
	Ambulatornaya pomosh		**Stasionarnaya pomosh**		
Parhez stoli	**OSHP/OP**	**KTMP**	**Tuman (shahar) shifoxonalari**	**Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari**	**Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari**
Stol № 15					

Izoh:

ZAXM INFEKSIYASI NOZOLOGIYASI BO‘YICHA TEZ VA SHOSHILINCH TIBBIY YORDAM KO‘RSATISH HOLATLARDA

Diagnostik tadbirlar	**Tibbiy xizmatlar nomi**	**Tez va shoshilinch yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha**					**Xizmat ko‘rsatish yoki tekshiruvni o‘tkazish minimal soni**	**Davolash muddati**
		Ambulator yordam		**Stasionar yordam***				
		TTYo/ uy sharoitida	**OP/ OSHP/ KTMP**	**Tumanlararo shoshilinch yordam markazi**	**Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali**	**Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi**		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	1.							
	2.							
	3.							
	4.							
Izoh:								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo‘shimcha)	1.							
	2.							
	3.							
Izoh:								
Asosiy laborator tekshiruvlar	1.							
	2.							
Izoh:								
Qo‘shimcha laborator tekshiruvlar	1.							
	2.							
Izoh:								
Qo‘shimcha laborator tekshiruvlar	1.							
	2.							

Izoh:								
Qo‘shimcha instrumental tekshiruvlar	1.							
	2.							
Izoh:								
SHOSHILINCH STASIONAR DAVOGA KO‘RSATMA:								

(Medikamentoz davo)

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davo)		**Tez va shoshilinch yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha**					**O‘rtacha sutkalik dozirovkasi**	**Bir kurslik dozirovka**
		Ambulator yordam		**Statsionar yordam***				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	**Dori-vositaning dozirovkasi va qo‘llanilishi**	**TTYo/ uy sharoitida**	**OP/ OSHP/ KTMP**	**Tumanlararo shoshilinch yordam markazi**	**Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali**	**Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi**		
Izoh:								
Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davo)		**Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha**					**O‘rtacha sutkalik dozirovkasi**	**Bir kurslik dozirovka**
		Ambulator yordam		**Stasionar yordam***				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	**Dori-vositaning dozirovkasi va qo‘llanilishi**	**TTYo/ uy sharoitida**	**OP/ OSHP/ KTMP**	**Tumanlararo shoshilinch yordam markazi**	**Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali**	**Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi**		
Izoh:								

(TEZ VA SHOSHILINCH JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davo)	**Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha**	
	Ambulator yordam	**Stasionar yordam***

Jarrohlik amaliyoti/aralashuvi/mouolaja nomi	TTYo/ uy sharoitida	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi
Izoh:					

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha				
	Ambulator yordam		Stasionar yordam*		
Dieta stoli	TTYo/ uy sharoitida	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi
Stol № 15			+	+	+
Izoh:					

(DISPANSERIZASIYA)

(SOG‘LOM KONTINGENT DISPANSERIZASIYASI/”D” NAZORATGA OLINGAN BEMOR DISPANSERIZASIYASI)

Dispanserizasiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassislar ko‘rigi	1. Shikoyatlar va anamnez yig‘ish	+	+	Kuzatuv muddati tugaganidan so‘ng klinik-serologik tekshiruvlar, o‘tkaziladi, ular quyidagilarni o‘z ichiga oladi RMP (yoki analogi), PGAR, IFA, zarurat bo‘lganda RIF	

				va yondosh mutaxassislar:shifokor-terapevt/pediatr, shifokor-nevrolog, shifokor-oftalmolog. Neyrozaxm, visseral zaxm , kechki va aniqlanmagan zaxm turlari tufayli nazoratda turganlarni hisobdan chiqarishda serebrospinal suyuqlik tekshiruvi, Exo-KG, jigar fermentlari, bilirubin, mochevina, lipid xolatini o‘z ichiga olgan biokimyoviy tekshiruvlar o‘tkalishi lozim. Bolalar muassasalari va umumiy ovqatlanish shaxobchalarida ishlash uchun zaxmdan to‘liq davo kursini olgan va klinik belgilari butunlay regress (manifest shakllarda) kuzatilgan xodimlarga ruxsat beriladi. Bolalar to‘liq maxsus davo kursini olib bo’lib klinik belgilari butunlay yo‘qolganidan so‘ng bolalar muassasalariga qo‘yiladilar. Notreponem testlarda musbat natija saqlanib qolgan bemorlarga quyidagi xollarda klinik-serologik nazorat	

				tugatilishi mumkin: 1) to‘liq maxsus va qo‘shimcha davo o‘tkazilgan; 2) klinik-serologik kuzatuv 5 yil davomida olib borilgan; 3) nazoratdan yechish davrida serebrospinal suyuqlik ko‘rsatkichlari meyorda; 4) yurak va aortani ExoKG tekshiruvida kardiovaskulyar zaxm belgilari yo‘q; 5) yondosh mutaxassislar ko‘rigida ichki a'zolarda spetsifik klinik belgilar kuzatilmsaydi (shifokor-nevrolog, shifokor-oftalmolog, shifokor-otorinolaringolog, shifokor-terapevt/pediatr). Notreponem test natijalari musbat saqlanib qolganda ularning nazoratini 5 yildan ortiq cho‘zish individual xal qilinadi.	
	2. Ob'ektiv ko‘rik	+	+	Teri, terining soli qismi va shilliq qoplamlar ko‘zdan kechiriladi	Bemor davodan so‘ng shifokor - dermatovenerolog nazoratida 1-3 yil davomida turadi.
	3. Fizikal va klinik tekshiruvlar	+	+	.	Bemor davodan so‘ng shifokor - dermatovenerolog nazoratida 1-3 yil

					davomida turadi.
Izox: Asosiy mutaxassis – dermatovenerolog, oilaviy shifokor. Ko‘rsatmaga binoan tor mutaxassislar jalb qilinadi (nevrolog, oftalmolog, otolaringolog, pediatr)					
Laborator tekshiruvlar	Serologik reaksiyalar kompleksi (KSR, RMP, RPR, RIF, PGAR, IB)			Zaxmning erta shakllari bilan jinsiy yoki yaqindan maishiy aloqada bo‘lganlar preventiv davo olganidan so‘ng 3 oydan keyin bir marta klinik-serologik serologik **tekshiruv o‘tkaziladi**. Zaxmdan maxsus davodan so‘ng birinchi yilda har 3 oyda 1 marta va keyingi yillarda har 6 oyda notreponem testlar o‘tkazish bilan klinik-serologik kontrol (nazorat) **olib boriladi.** Davogacha RMP/RPR musbat bo‘lgan zaxmning erta shakllari bilan og‘rigan patsientlarda klinik-serologi kontrol (nazorat) notreponem testlar negativasiyasigacha, va keyin 12 oy (2 marta) davomida **kuzatiladi.** Zaxmning kechki shakllari bian og‘riganlarda davodan so‘ng (qo‘shimcha davodan keyin ham) ko‘pincha notreponem testlar musbatligicha saqlanib turadi va ularda klinik-serologik nazorat 5 yildan kam bo‘lmasligi **lozim.**	

				Seropozitiv onalardan tug‘ilgan, lekin tug‘ma zaxm bilan kasallanmagan bolalarga, profilaktik davo olgan/olmaganligidan qat'iy nazar 1 yil davomida **nazoratda turadilar**.	
Izox:					
Instrumental tekshiruvlar	1. EKG, ExoKG, REG				
	2. Ichki a'zolarni UTT tekshiruvi				
	3.				
Izox:					

(BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING)

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Reabilitasiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1.				
	2.				
	3.				
Izoh:					
Laborator tekshiruvlar	1.				
	2.				
Izoh:					
Instrumental tekshiruvlar	1.				

	2.				
Izoh:					
Profilaktika turlari	1.				
	2.				
	3.				
Izoh:					

(REABILITASIYA)

Reabilitasiya tadbirlari	**Tibbiy xizmatlar nomi**	**Uy sharoitida**	**OSHP/OP / KTMP**	**Stasionar sharoitida**	**Tadbirlar minimal soni**	**Reabilitasiya muddati**
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1.					
	2.					
	3.					
Laborator tekshiruvlar	1.					

	2.					
Instrumental tekshiruvlar	1.					
	2.					
	3.					
Izoh:						

(PALLIATIV DAVO)

Palliativ tadbirlari	**Tibbiy xizmatlar nomi**	**Uy sharoitida**	**OSHP/OP / KTMP**	**Stasionar sharoitida**	**Tadbirlar minimal soni**	**Reabilitasiya muddati**
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1.					
	2.					
	3.					
Izoh:						
Laborator tekshiruvlar	1.					
	2.					
Izoh:						
Instrumental tekshiruvlar	1.					
	2.					
	3.					
	4.					
	5.					
	6.					
Izoh:						
Palliativ yordam ko‘rsatish uchun kasalxonaga yotqizish ko‘rsatmalari:						
Palliativ davo usullar	1.					
	2.					
Izoh:						

Davolash tadbirlari (medikamentoz/nomedikamentoz davo)		**Uy sharoitida**	**OSHP/OP / KTMP**	**Stasionar sharoitida**	**O‘rtacha sutkalik dozirovkasi**	**Bir kurslik dozirovka**
Dori-vositasi nomi	**Dori-vositasining dozirovkasi va**					

	qo‘llanilishi					
Izoh:						